

N:o 1.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 10 februari 1888.

— — — — Andra Kammaren den 10 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående vissa delar af tullbe- villningen.

(Bevillningsutskottets betänkande n:o 1.)

Till Konungen.

Med framhållande deraf, att en af de förnämsta orsakerna till det ekonomiska betryck, hvaraf vårt land för närvarande lider, är att söka i en ohämmad utländsk konkurrens, hafva inom Riksdagen gjorts flere framställningar om beredande af tullskydd för såväl jordbruket som andra slag af inhemskt arbete.

Bland dessa framställningar har Riksdagen till särskild, skyndsamt behandling företagit dem, som afse eller på annat sätt beröra införandet af tull å spannmål. Ingen artikel är nemligen i så hög grad som spannmål utsatt för faran, att ett dröjsmål med afgörandet af frågan om tull derå skall medföra en genom öfverdrifven spekulation stegrad införsel och sålunda åtminstone för innevarande år väsentligen förlama de åsyftade verkningarna af beslutade spannmålstullar.

Att jordbruksnäringen, likasom de flesta öfriga näringar, för närvarande har att kämpa med synnerligen stora ekonomiska svårigheter är så väl känt, att några bevis därför icke behöfva anföras. Riksdagen har emellertid särskildt fäst uppmärksamheten vid att den i vårt land intecknade gälden under de senare åren varit stadd i ett nästan jemnt stigande. Då den intecknade gälden år 1876 utgjorde i rundt tal 864 millioner kronor, motsvarande 33,1 procent af det fast egendom samtidigt åsatta taxeringsvärde, utgjorde densamma år 1886, likaledes i rundt tal, 1,450 millioner kronor, motsvarande 41,7 procent af det för samma år gällande taxeringsvärdet. Besinnar man nu, till hvilken höjd taxeringsvärdena blifvit uppdrifna, skall man finna, att förhållandet emellan beloppet af gälden och den därför intecknade egendomens verkliga värde ställer sig ännu ofördelaktigare och rätteligen uttryckes genom ett ännu större tal än 41,7 procent.

Såsom hufvudorsaker till jordbruksnäringens nödställda belägenhet måste anses dels den snabba utveckling spanmålsodlingen nått i främmande länder, hvarest produktionsvilkoren ställa sig ojemförligt mycket gynsammare än här, dels ock den oerhörda nedsättning i transportkostnaderna, som åstadkommits genom senare tiders lättade kommunikationer och förbättrade transportmedel. Härigenom och till följd deraf, att de stora rederiernas täflan sinsemellan under de båda sista åren nedbragt fraktprisen till belopp, som på vissa håll till och med understigit driftkostnaderna, har det skydd, naturen sjelf skänkt emot öfvermågtig konkurrens från aflägsna länder, blifvit ointetgjordt. Striden mellan den svenske jordbrukaren och hans utländske medtäflare har emellertid blifvit för den förre alltför ojemn, och han måste i längden blifva undanträngd till och med från den svenska marknaden.

Den inhemska marknaden kan dock åt våra jordbrukare bevaras. I skyddstullar har nemligen staten i sin hand ett verksamt medel att hejda spanmålsimporten och bryta den utländska konkurrensens öfvermägt.

Flere skäl tala obestridligen för sättandet af olika tullsatser å olika slag af spanmål. Den omalna spanmålen måste dock i detta fall följa samma bestämmelser som den malna. Alla slag af malen spanmål böra emellertid draga samma tull. Då vissa slag af mjöl och gryn för några år sedan voro hos oss belagda med införselsafgifter, visade det sig nemligen mycket svårt att bestämma beståndsdelarne i inkomna mjölpartier, och ofta uppstodo olika meningar vid tullbehandlingen deraf, icke endast emellan tulltjenstemännen och importörerna utan äfven hos mjölhandlare, qvarnegare och andra sakkunnige, ja, till och

med vetenskapsmän, till hvilkas afgörande frågorna hänskotos, hade stor svårighet att å mikroskopisk väg komma på det klara med innehållet.

Hvad beträffar *hvete* och *råg*, af hvilka det förra i och för sig kan synas böra beläggas med högre tull än den senare, har Riksdagen tagit hänsyn jemväl dertill, att, då hvetet är icke obetydligt tyngre än rågen och lemnar mera mjöl än denna, en efter vigt utgående tull måste drabba hvetet drygare per tunna än rågen, äfven om tullen sättes lika för båda slagen.

För all omalen spannmål, utom hafre och vicker, har Riksdagen bestämt tullen till 2 kronor 50 öre för 100 kilogram. Och har Riksdagen till följd häraf jemväl beslutit höja tullen å majs, som nu utgår med 2 kronor för 100 kilogram, till nyssnämnda belopp.

Det kunde visserligen tyckas vara öfverflödigt att belägga hafre, som är en af våra förnämsta exportartiklar, med tull. Af de motionärer, hvilka yrkat tull å detta sädesslag, har emellertid anmärkts, att i ett genomfördt skyddssystem icke borde saknas tull å hafre, när import deraf egde rum. Enligt officiella underrättelser uppgick denna import år 1886 till något öfver två millioner kilogram. Då veterligt är, att hafreimporten under sistlidna år öfverstigit importen år 1886 och sålunda visar tendens till ökning, samt till Riksdagens kännedom kommit, att hafre numera hit införes icke blott för att härifrån åter utföras utan till konsumtion inom landet, finnes icke något skäl, hvarför ej äfven detta slag af spannmål skulle beläggas med tull. Denna tull har Riksdagen bestämt till 1 krona för 100 kilogram. Och när vicker, såsom känt är, oftast användes blandadt tillsammans med hafre, har Riksdagen åsatt vicker nyssnämnda för hafre bestämda tullsats.

Vid bestämmandet af tullsatserna för malen spannmål är det af vigt att tillse, dels att tullen icke, i förhållande till tullen å den omalna spannmålen, sättes så låg, att man löper fara att omintetgöra verkningarna af sädestullarne och framkalla en stor och lönande mjölimport, dels att qvarnindustrien, som för närvarande befinner sig i ett synnerligen tryckt läge, erhåller skydd mot den utländska konkurrensen.

Såsom redan vid frågan om tullen å omalen spannmål blifvit anmärkt, har Riksdagen, på uppgifna skäl, funnit samma tullsats böra gälla för mjöl af olika slags säd. Riksdagen anser det icke heller vara lämpligt att skilja emellan så kalladt sammanmalet mjöl och finsiktadt mjöl. Införseln af groft sammanmalet rågmjöl sker nästan uteslutande från Ryssland. Importen hit af ryskt rågmjöl utgjorde år 1885 om-

kring 9,400,000 kilogram, men år 1886 blott omkring 7,800,000 kilogram samt lär under år 1887 hafva ytterligare nedgått. Allt rågmjöl, som från Ryssland hit införes, kan emellertid icke antagas vara sammanmalet mjöl. Men äfven om så vore, har likväl importen af dylikt mjöl endast utgjort ungefär en tiondedel af hela Sveriges mjölimport.

Vid utförseln af mjöl lemnas i Tyskland, enligt gällande tullagar, restitution efter 65 procent mjölutbyte vid förmalning af råg till sikt och efter 75 procent vid dylik förmalning af hvete. Vår spannmål är, äfven då den är välbergad, i allmänhet tjockskaligare än den under sydligare klimat vuxna och lemnar följaktligen ett något ringare mjölutbyte. Utgår man icke desto mindre äfven hos oss från den i Tyskland fastställda utbytesprocenten, finner man, genom en lätt gjord uträkning, att spannmålstull af 2 kronor 50 öre, omräknad i mjöltull, utgör 3 kronor 85 öre. Till detta belopp måste sedermera läggas dels ränta på den erlagda tullen, dels och någon ersättning för den högre frakt, som ett parti säd betingar i förhållande till motsvarande parti mjöl. En tull å spannmål, satt till det belopp, som erhålles efter en dylik sammanräkning, skänker likväl icke qvarnegaren något som helst skydd. Qvarnegarne äro jordbrukarnes naturliga afnämare, och det måste därför ligga i de sistnämndes intresse, att qvarnegarne komma i en sådan ställning, att de icke, för att kunna bestå i den skarpa konkurrensen, tvingas att till det yttersta nedtrycka prisen på den inhemska spannmålen. I utlandet har man också till fullo beaktat detta förhållande.

Riksdagen har beslutit, att malen spannmål, mjöl och gryn, alla slag, skall draga en tull af 4 kronor 30 öre för 100 kilogram. Och har Riksdagen bestämt sig för denna tullsats af följande skäl.

Till grund för de uträkningar, hvilka i det föregående gjorts angående spannmålstullens belopp, omräknad till mjöltull, har legat den procent mjöl, som erhålles vid förmalning af råg. Vid hveteförmalningen är utbytesprocenten högre, och i fråga om hvete blir tullen, omräknad till mjöltull, 3 kronor 33 öre. För hvetemjöl åtnjuter qvarnegaren således högre skydd. Då härtill kommer, att man måste antaga, det ungefär lika mycket hvete som råg förmales till sikt, ställa sig med en tull af 4 kronor 30 öre förhållandena betydligt gynsammare för qvarnegaren än nu, då han saknar allt skydd.

I sammanhang med tull på mjöl har Riksdagen, till förekommande af missbruk vid import af mjöl, beslutit, att mjöl af arrowrot och andra vegetabilier, som ej kunna inbegripas under spannmål eller hänföras till medicinalier, skall åsättas en tull af 4 kronor 30 öre för 100 kilogram.

Då malt utgör en förädlad produkt af korn, och vid mältningen ungefär en fjerdedel af kornets vikt går förlorad, torde tullen å malt böra sättas något högre än för korn. Men vid det förhållande att maltets krossning är en jemförelsevis enkel åtgärd, som icke kräfver användandet af synnerligen dyrbara maskiner, erfordras icke å det krossade maltet någon särskildt högre tullsats, utan har Riksdagen beslutit, att malt, äfven krossadt, skall åsättas en tull af 3 kronor för 100 kilogram.

Den af Riksdagen beslutade tullen å mjöl är proportionsvis vida ringare, än hvad som i utlandet förekommer. Våra idkare af qvarn-industrien äro därför i behof äfven af den lättnad i näringsens tryckta läge, som skulle kunna beredas genom åsättande af tull å kli. Tullen å kli kommer dessutom att medföra, att den inkomna varan underkastas en noggrannare undersökning, och skall sålunda bidraga till hämmande af missbruk vid import deraf. Riksdagen har emellertid tagit hänsyn till den stora betydelse, denna artikel har vid kreatursutfodringen, och till följd deraf bestämt tullen å kli, alla slag, till 30 öre för 100 kilogram.

I betraktande deraf att, om ofvanberörda artiklar under återstoden af innevarande år finge tullfritt i riket införas, ändamålet med de beslutade tullarne å dessa artiklar, på grund af ökad import under nämnda tid, icke på länge skulle kunna vinnas, har Riksdagen ansett det vara af stor vikt, att Riksdagens omförmälda beslut varda, så fort ske kan, tillämpade; och har Riksdagen af sådan anledning beslutit, att de bestämda tullarne å ifrågavarande artiklar skola såsom tilläggsafgifter till nu gällande tulltaxa jemväl under innevarande år utgöras från den tid, som af Eders Kongl. Maj:t bestämmes; anhållande Riksdagen derjemte, att Eders Kongl. Maj:t täcktes, så fort ske kan, förordna om beslutens trädande i kraft.

Med undersätlig vördnad:

Stockholm den 10 februari 1888.

Tulltaxa

att lända till efterrättelse från och med den

		Quantitet för tullberäkningen.	Tullsats.	
			Kronor.	öre.
282.	<i>Kli</i> , alla slag	100 kilogram	—	30
	<i>Malt</i> , se Spanmål.			
367.	<i>Mjöl</i> : af spanmål: se Spanmål af arrowrot och andra vegetabilier, som ej kunna inbegripas under span- mål eller hänföras till medicinalier	100 kilogram	4	30
490.	<i>Spanmål</i> . omalen: a) råg, hvete, korn, majs samt ärter och bönor	100 kilogram	2	50
	b) hafre och vicker	100 kilogram	1	—
	c) malt, äfven krossadt	100 kilogram	3	—
	d) andra slag, ej specificerade	100 kilogram	2	50
	malen: mjöl och gryn, alla slag	100 kilogram	4	30